

Четвер,
15
вересня
2022 р.

Міський районна газета
**Ніжинський
ВІСНИК**

ЗАСНОВАНА В 1917 РОЦІ
НАГОРОДЖЕНА ПОЧЕСНОЮ
ГРАМОТОЮ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ
ЛАУРЕАТ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ
ЖУРНАЛІСТІВ УКРАЇНИ

nvisnikk@ukr.net

№ 20-21 (1474027)

СПІВПРАЦЯ

Гуманітарна допомога з Казахстану

Чернігівську область продовжують підтримувати міжнародні партнери. Цього разу необхідні речі, а це майже 13,6 тонни вантажу, для мешканців Чернігівщини надійшли з Казахстану.

«Область отримала більш ніж 12 тонн харчових продуктів та майже тонну засобів гігієни. За таку підтримку і небайдужість ми дуже вдячні нашим закордонним друзям, зокрема посольству України в Республіці Казахстан, яке й організувало доставку гуманітарної допомоги», — зазначив радник начальника ОВА Юрій Музика.

Продуктові набори містять борошно, цукор, горох, гречку, сіль. Також є м'ясні та рибні консерви. Отримане передадуть у громади для незахищених категорій громадян, в тому числі й у ті, що найбільше постраждали під час активних бойових дій.

До речі, у зборі допомоги на підтримку України не лишилися осторонь казахські діти. У тамтешніх школах проводилися різні благодійні заходи. Про це діти написали у своїх листах, доповнивши їх малюнками. Ці листи разом із гуманітарним вантажем також передали на Чернігівщину.

**ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КОМУНІКАЦІЙ
З ГРОМАДСЬКІСТЮ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛВІЙСЬКАДМІНІСТРАЦІЇ**

ПОЗИТИВНІ ЗМІНИ

Ніжин змінює обличчя

У Ніжині у повному розпалі масштабна реконструкція вулиць, що розпочалася ще минулого року. Була замінена плитка навпроти міської ради. Змінила обличчя частина Гоголівської, позитивні зрушення якої продовжуються і зараз. Дійшла черга і до вулиці імені Тараса Шевченка. Навіть війна не стала на заваді грандіозним планам відновлення.

Довгий час у плачевному стані знаходилася пішохідна зона в районі Ощадного банку, якою щодня пересуваються тисячі людей. Ця територія потребувала ремонту вже багато років. Восанне плитка мінялася десь років 20 тому і міська влада прийняла рішення – провести ремонт цієї території, яка включає в себе пішохідну та паркову зони. Кошти для цього були виділені із міського бюджету на процедурній основі «Прозоро», сума яких сягнула понад 4 млн. гривень.

Як сказав очільник міста Олександр Кодола, дуже важливо показати мешканцям та гостям Ніжина тренд відновлення нашого міста після бойових дій. Адже це одна із ознак, що життя продовжується, незважаючи ні на що. Наряду із допомогою Українським Збройним Силам, наряду із облаштуванням укриттів (у першу чергу в закладах освіти та медицини) відповідні служби продовжують займатися благоустроєм Ніжина.

До цієї роботи залучаються і підприємці Ніжина, які ведуть свій бізнес на цій вулиці.

– Було б добре, аби це були не поодинокі випадки. Та, на жаль, не з усіма найпотужнішими із них є спільне бачення розвитку цієї локації, – висловив свою думку радник міського голови Сергій Охонько.

Водночас продовжуються роботи паркової зони однієї із головних вулиць районного центру в напрямку від парку імені Шевченка й до автобусної зупинки «Об'їжджа».

Олександр ВАСИЛЕНКО
Фото автора

Не зруйнувати – зберегти (2 стор.)

У Ніжині перейменували 56 вулиць (3 стор.)

Пенсійний фонд інформує (3 стор.)

НЕХАЙ ВАМ ДОЛЯ ПОСМІХАЄТЬСЯ!

Ірина Вікторівна ГРОЗЕНКО 14 вересня відсвяткувала ювілейний день народження. Наша єдина, люба, дорогоцінна! Вітаємо тебе, наша голубко, з цією датою! Бажаємо тобі жити довго-довго, бути здоровою та чудово почуватися, жити яскраво та цікаво. Нехай в твоєму житті будуть і пригоди, і приємні враження, і чудові сюрпризи. Нехай доля тобі посміхається, а сонечко світить в душі, не згасаючи. Будь щасливою!

*Спасибі за ласку, за ніжну турботу,
За чуйність, гостинність, невтомну роботу.
Господь хай дарує здоров'я і силу,
Спасибі, рідненька, що Ви нас зростили.
Хай серце у грудях ще довго палає,
А руки, мов крила, нас пригортають
Щоб здоров'я було, щоб жили не тужили.
Ви найбільшого щастя в житті заслужили!
Багата душею, метка, роботяща,
Живіть вічно, мамо, бо Ви в нас найкраща!*

З любов'ю – сини **Олександр та Дмитро, невістки Ірина та Юлія, онуки В'ячеслав, Кирило, Стас, Марія, Артем, а також коханий чоловік Василь.**

Заслужений юрист України, кавалер ордена княгині Ольги III ступеня, депутат Чернігівської обласної ради, заступник голови міста Ніжин **Ірина Вікторівна ГРОЗЕНКО** 14 вересня відзначила день народження.

З цієї нагоди шлемо колезі сердечні вітання. Бажаємо міцного здоров'я, добробуту, миру та затишку в сім'ї. Нехай у всіх планах і починаннях її супроводжують яскравий успіх, робота приносить тільки задоволення й щедрі результати, а день прийдешній дарує натхнення, нові звершення в ім'я побудови нашого краю та всієї України. Нехай турбота, милосердя, щедрість душі повернуться до неї сторицею, а обраний нелегкий шлях політичного та громадського діяча супроводжує завжди глибока людська вдячність і шана. Божого благословення на повсякчас, на многі і благі літа!

**ДЕПУТАТ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛРАДИ НАТАЛІЯ КОПИЦЯ
ТА ВЕСЬ ДЕПУТАТСЬКИЙ КОРПУС**

БУДНІ БЕЗ ПРИКРАС

Відновили зруйнований міст

У селі Крути військові капітально відремонтували міст і 9 вересня відкрили по ньому рух. Міст був зруйнований пів року тому внаслідок бойових дій, нині він відновлений в найкоротші терміни силами військовослужбовців Конотопського шляхо-відновлювального полку Державної спеціальної служби транспорту Міністерства оборони України.

– Коли ми приїхали на цей об'єкт, то перше, що побачили – людей, які по дерев'яній кладці переносили мішки із хлібом. Саме таким чином тут відбувалося постачання продуктів через річку Остер. 12 метрів мостового полотна було зруйновано вщент. Тому довелося по суті будувати його, як кажуть, з нуля, – повідомив головний інженер шляхо-відновлювального підрозділу підполковник Олег Сомок.

Міст відновили за двадцять один день. Забили бетонні палі, облаштували нові бетонні прогонові споруди, пішохідні доріжки, огороження тощо.

Як наголосив голова Крутівської територіальної громади Олег Бузун, міст має важливе логістичне значення для двох районів області, які він поєднує.

За інформацією інтернет-видання Armyinform
Фото Олега Феценця

● ПИТАННЯ ЧАСУ

Не зруйнувати — зберегти

Минулого тижня відбулася XII сесія Ніжинської районної ради VIII скликання. Перш за все голова постійної комісії з питань регламенту, депутатської етики, законності та запобігання корупції Людмила Недолуга повідомила про зміни у складі депутатського корпусу. Свої повноваження (за власним бажанням) склали Євгенія Назаренко та Олена Філоненко, а поповнили ряди депутатів Сергій Ступак (Радикальна партія) та Василь Демченко (партія «Європейська Солідарність»).

На порядок денний чергової сесії виносилося 12 питань, з якими присутніх ознайомив голова районної ради Анатолій Красносільський.

Перше слово надали начальнику фінансового управління Світлані Алемші, котра доповіла про виконання районного бюджету Ніжинського району за I півріччя 2022 рік. Про внесення змін до рішення п'ятої сесії районної ради восьмого скликання від 29 квітня 2021 року «Про Програму організації та розбудови територіальної оборони в Ніжинському районі на 2021-2022 роки» проінформував начальник відділу з питань цивільного захисту, оборонної роботи та взаємодії з правоохоронними органами Михайло Марченко, а начальник районного управління соціального захисту населення Володимир Другачков – про затвердження районної Програми забезпечення своєчасного та якісного надання послуг по соціальному захисту населення Ніжинського району в умовах воєнного стану на 2022 рік. Керуюча справами районної ради Олена Прищепя проінформувала про оренду комунального майна, про внесення змін до Переліку першого типу нежитлових приміщень, про надання права на викуп орендованого майна.

Слід зазначити, що майже по всіх питаннях депутати одноголосно проголосували «за». Каменем спотикання стало 12-те – про надання згоди на переда-

чу об'єкта спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Ніжинського району, комунального некомерційного підприємства «Ніжинська центральна районна лікарня», доля якого залишається у підвищеному становищі ось уже другий рік. Чим живе заклад сьогодні і доповів головний лікар Юрій Солодзько. Зараз справи в лікарні катастрофічними не назвеш. Відбулося значне поповнення спеціалістами (їх прибуло 9 чоловік), у лікуванні задіяні 110 ліжок терапевтичного та хірургічного спрямування. Опалення своїх приміщень проводили, застосовуючи палети, і економію грошей стало видно неозброєним оком. Непогано керівництво лікарні спрацювало й у плані менеджменту – погашені борги за енергоносії, виплачується заробітна плата. Все це відбулося завдяки двом джерелам фінансування – платним медичним послугам та різним видам благодійництва. За останні 9 місяців до казни районної лікарні постуило 1 млн. 280 тисяч гривень. От тільки немає підтримки з районного бюджету, а це значить – самотужки закладу майбутнього не збудувати. А так би хотілося, щоб лікарня була окремим закладом і надавала нашим жителям, сільським – обов'язково, планову медичну допомогу.

Тож, хто забере під своє крило районну лікарню? Якій же із об'єднаних громад – Вертіївській чи

Ніжинській – це по плечу? І ось тут думки депутатів розділилися кардинально.

Одні депутати вважають, що центральна районна лікарня повинна залишитися у комунальній власності Вертіївській ОТГ (при додаткових надходженнях із Лосинівської, Талалаївської та Крутянської громад, а з часом залученням ще й інших сусідніх громад). Адже від часу її заснування й донині гроші в неї вкладав сільський люд. Інші бажають передати медичний заклад місту. Такої думки дотримується і начальник Ніжинської райвійськадміністрації Григорій Ковтун.

В обговоренні цієї давно наболілої проблеми взяла і делегація від міської влади на чолі із заступником міського голови Іриною Грозенко та радником міського голови Сергієм Охоньком. Ірина Вікторівна, зокрема, доводила, що інфраструктура в них міцніша, ніж у сільських громадах. Місто, наголошувала вона, готове забрати лікарню під своє крило із збереженням її статусу юридичної особи. У Ніжині планують об'єднати дві лікарні під одним кластером, який буде надавати багатопрофільну медичну допомогу.

Почали голосувати. І знову рішення було не прийнято. Крапку поставити так і не вдалося...

Олександр ВАСИЛЕНКО
Фото автора

● ДІЇ УРЯДУ

Програма підтримки малих сільгоспвиробників діє

Ніжинська районна державна адміністрація інформує, що уряд затвердив порядок використання 1,5 млрд грн на підтримку малих сільгоспвиробників. Проект буде фінансуватися за рахунок бюджетної підтримки Європейського Союзу. Ним зможуть скористатися агро-виробники, які обробляють від 1 до 120 га сільськогосподарських угідь, або які утримують від 3 до 100 корів.

Безповоротна допомога в розмірі 3100 грн виплачуватиметься за один гектар сільськогосподарських угідь (але не більше 372 тис. грн), а також 5300 грн за вирощену дійну корову (але не більше 530 тис. грн).

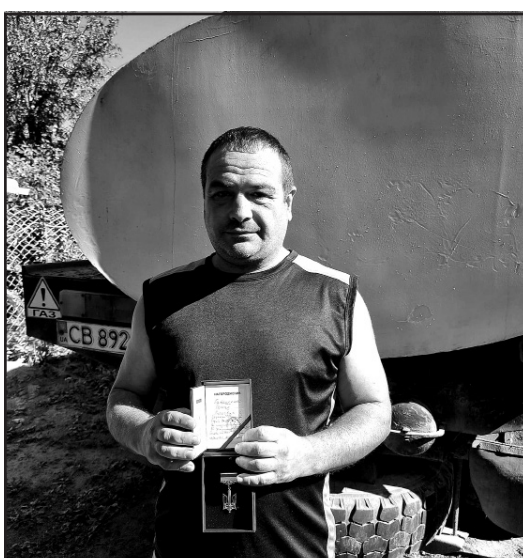
Отримувач бюджетних коштів може разово скористатися одним із визначених напрямів.

Окрім того, процедуру подачі заявок суттєво спрощено, оскільки підтримка надаватиметься фермерським господарствам та іншим виробникам сільськогосподарської продукції, зареєстрованим у Державному аграрному реєстрі (dar.gov.ua), через Український державний фонд підтримки фермерських господарств. Подати заявку можна з 1 вересня 2022 року через реєстрацію в dar.gov.ua.

ВІДДІЛ ЕКОНОМІЧНОГО ТА АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ, ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ

● ГЕРОЙ НІЖИНЩИНИ

Перекрив молоковозом дорогу оркам

Мешканець райцентру Бобровиця, що на Ніжинщині, Роман Петрович ГАВРИЛЕНКО в березні перекрив своїм автомобілем-молоковозом дорогу, чим завадив проїзду танковій колоні окупантів.

4 вересня його нагороджено орденом «Народний Герой України».

Слава Україні та її Героям!

Разом до перемоги!

● ВІРНИЙ СИН УКРАЇНИ

Він любив небо ... і Батьківщину

Так вже повелося – Всіхсвятський храм став відправною точкою прощань в останню путь ніжинських воїнів, котрі склали голови за незалежність рідної землі. Вона – воля – ніколи не давалася легко. Скільки українців у різні часи віддали своє життя за неї!

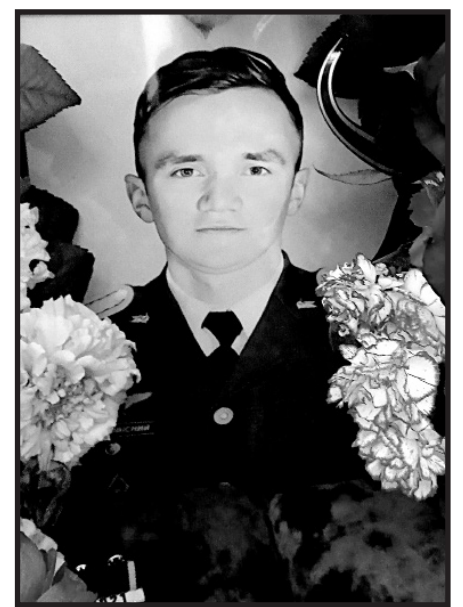
І нині летить кров. Бути чи не бути нашій державі – питання сьогодення. Понад 200 днів триває боротьба за свободу. Ось уже з'явилися й суттєві успіхи на фронті. Однак вони нашим землякам затьмарилися черговою сумною звісткою – під час виконання чергового бойового завдання на Миколаївщині загинув ще один вірний син України – майор Повітряних Сил України, заступник командира ескадрильї Вадим Благовісний, який служив у 299-й тактичній авіаційній бригаді. На своєму штурмовику СУ-25 пілот нещадно нищив живу силу та техніку «другої армії в міре», відбиваючи бажання в агресора зазіхати на чуже. І смерть зустрів «з відкритим забралом».

11 вересня Всіхсвятська церква була вщент переповнена людьми. Вони молилися за славного воїна, котрий не пошкодував віддати Батьківщині найцінніше – своє життя – заради захисту нашої землі, хоча й воював Вадим Андрійович у небі. Йому було лише неповних 27. Він не встиг обзавестися сім'єю, але встиг вкрити себе невмирущою славою.

Після прощання у храмі тіло героя відправилось в останню путь живим коридором. Від Хвилівки аж до самого Синдаревського. У військового льотчика залишилися мати, батько та сестра.

Ворог підступний, сильний, але завдяки таким заступникам, як Вадим, ми обов'язково подолаємо іродове царство. Покладаємо надії на наші Збройні Сили, на мудрість нашого керівництва, на допомогу наших союзників. Ну і, безперечно, на таких захисників, як Вадим Благовісний.

Олександр ВАСИЛЕНКО
Фото автора

У Ніжині перейменували 56 вулиць

29 СЕРПНЯ НА ЗАСІДАННІ ПОЗАЧЕРГОВОЇ 24 СЕСІЇ НІЖИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ДЕПУТАТАМИ БУЛО ПРИЙНЯТО РІШЕННЯ ПРО ПЕРЕЙМЕНУВАННЯ ВУЛИЦЬ МІСТА НІЖИНА.

Інформаційні довідки щодо пропозицій робочої групи до унормування назв урбанонімів Ніжина

Інформація підготовлена спеціалістами Ніжинського краєзнавчого музею імені Івана Спаського; додаткові матеріали надані відділом інформаційно-аналітичної роботи та комунікацій з громадськістю виконавчого комітету Ніжинської міської ради.

Майор Борис Олександр – загиблий герой України. Навчався у Ніжинській гімназії №3, захоплювався футболом, відвідував спортивну школу. В 2016 році Олександр розпочав свою військову службу в Херсоні у званні лейтенанта, був льотчиком-штурманом вертольоту вертолітної ланки вертолітної ескадрильї 11 окремої бригади армійської авіації Сухопутних Військ Збройних Сил України. В 2018 році отримав звання капітана. Був учасником АТО. А вже в 2019 році став командиром вертольоту та виконував почесну місію ООН в Конго. Після вдало виконаної роботи був нагороджений грамотою та пам'ятником нагрудним знаком Міністерства Оборони України «Воїн-миротворець». З перших днів страшної та жорстокої війни, Олександр Борис знаходився в самому пеклі. За свою відвагу та блискуче виконання бойових завдань він був нагороджений почесним орденом Данила Галицького, але отримати цю нагороду живим, йому, на жаль, так і не вдалося. Трагедія сталася 15 березня 2022 року, коли вертоліт, яким керував Олександр Борис, блискуче виконав надважливе бойове завдання: знищив 15 одиниць ворожої техніки та близько 30 осіб живої сили. Після чого вертоліт було уражено ракетою збройних сил РФ.

Бровченки – родина українських митців, театральних діячів, педагогів: Бровченко І.К. (1898–1971) – театральний діяч, актор і режисер Ніжинського драма-

тичного театру ім. М. Коцюбинського; Бровченко М.Ф. (1919–2009) – театральна актриса, співачка, педагог, викладач НДПІ ім. М. Гоголя, дружина І.К. Бровченка

Василь Вишиваний (Габсбург-Лотаринзький В.Ф.Й.К., фон) (1895–1948) – військовий і політичний діяч (полковник Легіону Українських Січових Стрільців армії УНР, дипломат, поет, австрійський ерцгерцог (спадкоємець престолу) **Венеціанов О.Г.** (1780–1847) – художник, академік мистецтв, представник родини ніжинських греків Фармакі-Венеціано.

Верьовка Г.Г. (1895–1964) – композитор, диригент, педагог, організатор і перший керівник Українського державного народного хору (сучасний Національний заслужений академічний український народний хор України імені Григорія Верьовки), уродженець Чернігівщини (с.мт. Березна).

Ветхинська – історична місцевість Ветхе, розташована в однойменному урочищі, назва походить від Ветхоріздвяного Красноострівського Георгіївського монастиря, що розташовувався на сучасній західній околиці Ніжина (відомий з I пол. XVII ст. (за іншими неперевіреними даними – з кін. XIV ст.), вулиця прямувала до даного монастиря (зруйнований у 1930-х рр.).

Виговський І.О. (1608–1664) – військовий, політичний і державний діяч, гетьман Війська Запорізького, голова козацької держави у Наддніпрянській Україні (1657–1659), керівник українсько-кримсько-татарського війська під час Конотопської битви 1659 р.

Гончар (Біличенко) О.Т. (1918–1995) – письменник, літературний критик, громадський діяч, академік АН УРСР, автор роману «Собор», що став одним із символів дисидентського руху в пірадянській Україні.

Гуляницький І. – військовий діяч, ніжинський пол-

ковник у 1656–1659 роках, організатор оборони Конотопа й учасник Конотопської битви 1659 р. під час першої московсько-української війни 1658–1659 років.

Дзюба І.М. (1931–2022) – літературознавець, літературний критик, громадський діяч, учасник дисидентського руху, Герой України (2001), академік НАН України, другий Міністр культури України (1992–1994), голова Комітету з Національної премії України імені Тараса Шевченка (1999–2001), автор памфлету «Інтернаціоналізм чи русифікація?», що став одним із символів українського «шістдесятництва», в переправленні рукопису якого брали участь викладачі НДПІ ім. М.В. Гоголя.

(Продовження на 5 стор.)

ПЕНСІЙНИЙ ФОНД ІНФОРМУЄ

Статус УБД дає можливість раніше вийти на пенсію та отримати надбавки

Військовим пенсія призначатиметься за спеціальним Законом «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» залежно від кількості вислуги років та сум грошового забезпечення.

Цивільним, у яких статус учасника бойових дій (УБД), пенсія обчислюється на загальних підставах залежно від наявного страхового стажу і зарплати за нормами Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

Як отримати статус УБД

Рішення про надання та позбавлення статусу УБД ухвалюються насамперед спеціальними комісіями, що утворені при силових відомствах: Міноборони, Нацполіції, Нацгвардії, СБУ, Держприкордонслужби тощо.

Протягом місяця після завершення бійцем виконання бойових завдань командири військових частин або підрозділів мають представити відповідні документи на розгляд комісії. Якщо командир цього не зробив, військовослужбовець може самостійно подати рапорт до відповідної комісії. Питання щодо надання статусу має бути розглянуто впродовж місяця.

Щоб отримати статус УБД необхідні:

- доповідна записка командира військової частини, в якій вказується: псевдонім особи, годинні та просторові показники виконання ним поставленого завдання;
- витяг з наказу про залучення особи до виконання бойових завдань;
- витяги з документів, що стосуються поставлених завдань, зазначених у доповідній записці;
- у разі потреби – документ, що підтверджує зв'язок поранення (контузії, каліцтва) з безпосереднім виконанням завдань, виданий відповідною військово-лікарською комісією.

Пільговий вік

Статус УБД дає право виходу чоловікам на пенсію у 55 років, жінкам – у 50. При цьому чоловікам необхідно мати не менше 25 років страхового стажу, жінкам – 20 років. У цьому випадку вислуга років військовослужбовців прирівнюється до страхового стажу. Разом з тим, кадрові військові можуть вийти на пенсію навіть раніше за наявності необхідної вислуги років.

Родини військових, які загинули під час бойових дій, також мають право на відповідне зниження пенсійного віку. Це стосується дружини або чоловіка, якщо вони не взяли повторний шлюб, та батьків, яким надано статус сім'ї загиблого захисника/захисниці України.

Особливості оформлення пенсії

Учасник бойових дій спочатку має отримати відповідний статус і посвідчення, а вже потім із цим посвідченням має самостійно звернутися до Пенсійного фонду (особисто або скориставшись порталом електронних послуг Пенсійного фонду).

Надбавки до пенсії УБД

Учасникам бойових дій до пенсії встановлюється доплата в розмірі 25% прожиткового мінімуму. Станом на 1 липня така надбавка складає 506,75 грн.

Є ще цільова грошова допомога в розмірі 40 грн. Вона з 2004 року передбачена Законом «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни».

Разом з тим загальний розмір пенсії УБД не може бути меншим ніж 210% прожиткового мінімуму. Тобто наразі така пенсія не може бути меншою ніж 4256,70 грн. Ця норма діє на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 року №543.

Доплати за статус УБД встановлюються до будь-якого виду пенсії, адже такий статус може мати як військові, так і цивільні пенсіонери.

Пільги при обчисленні стажу

Окремі види військової служби можуть зараховуватися до вислуги років у подвійному, подвійному і навіть потрійному розмірі. Наприклад, в потрійному розмірі зараховуються періоди участі в бойових діях, в тому числі час безпосередньої участі в АТО.

Військова служба може бути зарахована і в загальний стаж, якщо мова про призначення звичайної пенсії за віком.

Доплати за особливі заслуги

Громадяни, нагороджені, зокрема, орденами, мають право на доплату до пенсії відповідно до Закону «Про особливі заслуги перед Україною». Розмір доплат за цим Законом складає від 20 до 40 відсотків прожиткового мінімуму (від 405,40 до 810,80 грн).

Є також військові, яким може бути надано статус особи, яка має особливі заслуги перед Батьківщиною. Такими вважаються, зокрема, Герої України, яким починаючи з 2014 року вручено орден «Золота Зірка», особи, нагороджені орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів, орденом княгині Ольги трьох ступенів. Зараз за цей статус доплачують до пенсії 70% прожиткового мінімуму, тобто 1418,90 грн.

Джерело: <https://susplne.media>

ТРЕБА ЗНАТИ

Як самостійно перевести пенсію з пошти на банк

Пенсіонери можуть самостійно змінити спосіб отримання пенсійних виплат. Для цього необхідно скористатися вебпорталом електронних послуг Пенсійного фонду.

Для переведення пенсії з поштового відділення на банківську картку потрібно зробити кілька кроків:

1. Увійдіть або зареєструйтесь в особистому кабінеті на вебпорталі ПФУ за допомогою кваліфікованого електронного підпису чи ID-банкінгу.
2. У лівому боковому меню натисніть на вкладку «Пенсіонерам».
3. Оберіть пункт «Внесення змін до електронної пенсійної справи».
4. Оберіть пункт «Заява на зміну способу виплати».
5. Заповніть потрібні поля форми заяви та завантажте до неї скан-копії необхідних документів:
 - паспорта;
 - реєстраційного номера облікової картки платника податків;
 - реквізитів, наданих банком.
6. За бажанням отримайте електронне пенсійне посвідчення, поставивши відповідну позначку в пункті «електронне».
7. Сформуйте заяву, затвердьте її кваліфікованим електронним підписом та надішліть до ПФУ.

За інформацією ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ЛОЖИВЕ ДОБРА СЛАВА,
СЛАВА УКРАЇНИ
Т.ШЕВЧЕНКО

НОВА ПРАДСВІТА

Заснована в 1992 році

№9 (390)

● РЕАЛІЇ ЖИТТЯ

Війна і демографія

Про першопричини війни та їх зв'язок з демографічним станом українського суспільства розмірковують просвітяни – підприємець Микола Шкурко і лікарка, що має досвід сімейного консультування, Тетяна Лук'янчук.

М. Ш. На зорі незалежності в 1991р. нас було 52 мільйони, а зараз – десь 38 мільйонів. Ми звільняємо свою територію самі від себе, не народжуючись, а нині ще й під тиском окупації. Війна тільки загострила проблему нашої демографії: чоловіки гинуть на фронті, а жінки з дітьми повтікали за кордон – по всій Європі зафіксовано понад 5 мільйонів українських біженців. Експерти кажуть, що після війни вцілілі чоловіки можуть приєднатися до них.

Т. Л. Так, я з Вами цілком згодна щодо демографічного дисбалансу. Що стосується виїзду жінок за кордон, то тут є декілька важливих факторів. Частина жінок, що втратила свої домівки, шукає прихистку подалі від бойових дій. Інша частина прагне забезпечити життя своїх дітей. А ще одна категорія жінок прагне використати цю жахливу ситуацію як шанс зреалізувати себе у розвиненіших, «стабільних» країнах.

М. Ш. У цьому зв'язку хотів би знати Вашу думку стосовно заклику «Думайте!» члена Політичної партії «Європейська Солідарність» із Запоріжжя В. Прошапа, опублікованого в статті на сайті «Сіверщини», стосовно сьогоденних втрат – територій, людей, економіки...https://siver.com.ua/news/i_znovu_dumajte/2022-08-13-31438. Адже, причина наших проблем полягає в негативній демографії. Все інше – похідне. Планування дітонародження якось вийшло з-під контролю чоловіків, жінки вирішують це питання односторонньо й приховано. Держава та церква усунулися від вирішення демографічної катастрофи, навіть не звертають на неї увагу суспільства. Водночас на українців чиниться зовнішній тиск під гаслом упродовження гендерної рівності й прав так званих сексуальних меншин. Вихід вбачається в здійсненні просвітницької роботи щодо вирішення демографічної проблеми шляхом пропагування й підтримки багатодітності.

Т. Л. Автор реально описав ситуацію. І я це зрозуміла. Ваш коментар доречний, але поділюсь і своїми роздумами. Церква (та, що українська, і католицька) не відсторонилась. Їх просто ігнорували у цьому питанні. Держава підтримувала одиноких матерів, замість того, щоб розвивати інститут сім'ї, надавати перевагу багатодітним родинам, відстежувати умови виховання. Треба допустити церкву до освітнього процесу. Ті, що зараз відвели дітей до шкіл за кордоном, шоковані. Перший день навчального року діти з батьками розпочали у храмах під проводом священників. То, насправді, що з нами не так? І всі ті діти вивчають мову приймаючої сторони без заперечень! Тож мова, віра,

родина є базою держави. Армія повинна ці основи захищати. А держава має важелі до регулювання цих основ.

М. Ш. Я порушив цю проблему, акцентуючи увагу саме на дітонародженні, бо й виховання настане як будуть діти. Дітей нема! Чому? Назвуть тисячу й одну причину. Проблемі небажання українок народжувати присвячено статтю на сайті BBC: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-59656166>. Якби вони не були, вирішує, як правило, жінка, користуючись широким арсеналом засобів, яких сто років тому просто не існувало, тож дітонародження тоді значно більше залежало від чоловіка. Тобто нині й статусність чоловіка-батька понизилася, що ще більше не сприяє їх впевненості в створенні сім'ї. Як сімейний консультант, Ви, мабуть, спостерігали цю ситуацію, а демографія свідчить, що маємо глибoku й затяжну кризу, без вирішення якої в Україні не створити конкурентоспроможне суспільство.

Т. Л. Так, підіймати статус саме повноцінної родини з перевагами для батька (кредити безпроцентно, доплата на непрацюючу дружину). Так є за кордоном.

М. Ш. У Великій Британії 25-літня жінка захотіла бути матір'ю-одиначкою, а донора знайшла неподалік через інтернет. Штучне запліднення їй обійшлося в 25 фунтів (еквівалент 1100 грн): <https://www.breakinglatest.news/world/artificial-insemination-25-year-old-woman-buys-the-kit-online-for-30-euros-gets-pregnant-and-gives-birth-to-a-beautiful-baby-named-lorenzo/>

Чи не такою є тепер вартість «чоловічої сили»? І якою є роль чоловіка, батька в українських реаліях, коли медицина знайшла йому заміну?

Т. Л. Що стосується «чоловічої сили», то медицина винайшла заміну лише одному компоненту дітонародження – заплідненню. Але ніхто не відміняв значення чоловіка-батька в захисті родини, забезпеченні матеріальної та духовної стабільності.

М. Ш. Дітонародження й виховання це незамінна праця, насправді. Сучасна дитина потребує й сучасного виховання, відповідного домашнього супроводу навчання в школі. Це лягає вантажем на маму, бо батько забезпечує зовнішній захист сім'ї.

Гадаю, в світі відбуваються демографічні зсуви в напрямку заможної Європи. Щодо тиску на нас Росії, то вона передає його від Китаю на нас. Наприклад, після анексії Криму туди переселися сотні тисяч росіян з Далекого Сходу Росії, про що йдеться в статті на сайті «Крим. Реалії»: <https://ua.krymr.com/a/zamishchennyam-naselennya-krimu-kreml-zminyuyementalitet-krumchan/31040656.html>

Гадаю, те ж саме відбуватиметься і в окупованих південних областях.

Україна має надлишок життєвого простору і можливості вироблення продовольства для населення в 10 разів більше, тому буде піддаватися

демографічно-продовольчому тискові ззовні. У цьому вбачаю першопричину війни.

Ви відвідуєте церкву, щонапевне спонукає до філософських роздумів, тому вдячний за відверті відповіді на цю тему. З них виглядає, що Європа буде намагатися закріпити в себе наших людей, бо демографічну проблематику вони розуміють на рівні державної політики на відміну від нас.

Т. Л. Так! Європа використовує свій шанс. Але нам треба підіймати ці питання.

М. Ш. Українська юристка Агія Загребельська не бачить, де з КНР у нас може бути бодай якась можливість для взаємодії (стаття «Чому Пу і Сі ненавидять Україну» на сайті «Сіверщини»). Але ж Китай для України – торговельний партнер №1, а зерно з Одеси знову пішло до Китаю в першу чергу, а не туди, де голодують. Демографічний тиск з боку КНР зумовлює і натиск продовольчий. Колись Гітлер, з яким порівнював Путіна, обґрунтував «дрангнахостен!» – «натиск на схід» (фактично на Україну) потребою життєвого простору. Дак у Райху 1941-го року було «всього-на-всього» 70 мільйонів осіб, а не 1,5 мільярда як сьогодні Піднебесній. І жити десь їм треба. Мають, і там, де колись жили їхні пращури, на Далекому Сході, й ради цього в московщині не дадуть, не інакше як рухатися ордою далі – на «новоросію» і «юго-західний край». А тепер порівняйте з нашою демографією – й коло замкнулося.

Т. Л. Треба розуміти, що Китай – це густонаселена країна, але з чітко напрацьованою протягом століть системою самоконтролю, самозахисту та збереження своєї ідентичності. То ж московити вирішили «обдарувати» нас «руським міром», роками готуючи для цього підґрунтя.

М. Ш. Ви праві, нещодавно Китай оголосив про безліч пільг, спрямованих на заохочення сімей мати трьох дітей. Найбільш густонаселена країна світу бореться з демографічною кризою, що насувається, оскільки вона стикається зі швидкою старіючою робочою силою, уповільненням економіки та найслабшим зростанням населення за останні десятиліття. Рівень народжуваності в Китаї знизився минулого року до 7,52 народжень на 1000 осіб, що відповідає такому ж показнику в Україні. Серед їхніх заходів: збільшення витрат на репродуктивне здоров'я, покращення послуг з догляду за дітьми, надання

субсидій, податкових знижок та кращого медичного страхування, а також освіти, житла та підтримки зайнятості для молодих сімей, і навпаки – відмова від податкових та житлових кредитів, освітніх пільг і навіть грошових стимулів для жінок, щоб заохотити їх мати більше дітей. А що в нас? Навіть перепис населення не проводиться. Якимось Президент В. Зеленський обмовився про програму «Здорова нація», але це, мабуть, вже після війни. Який вихід бачиться Вам?

Т. Л. Як на мою думку, потрібно активізувати просвітницько-патріотичне виховання, особливо дітей та молоді. Щоб кожен з них чітко усвідомлював, хто він є (я – українець!), а також розумів, що міцна держава, міцна економіка й міцна багатодітна родина – це взаємопов'язані категорії.

М. Ш. Так, прийшов час й українській владі вжити заходів до стимулювання народжуваності. Пам'ятаєте про ще одну ініціативу Президента В. Зеленського – економічний паспорт українця? Відповідний законопроект не пізно ще доповнити таким: виплачувати кожній дитині від народження й до досягнення повноліття частку від ренти основного національного багатства України – землі та її природних ресурсів. Також можна запровадити податок на бездітність для жінок дітородного віку. Чи потрібне якимось стимулювання чоловіків брати на себе сімейні обов'язки – питання, яке на мій погляд, втратило актуальність.

Т. Л. Я з Вами цілком згодна.

М. Ш. На часі думати також про репатріацію після деокупації. Директорка Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України Е. Лібанова, висловлює думку про тилежну – про «світове українство» як результат демографічних і воєнних трансформацій нашого суспільства. Якщо так сталося, то репатріація цього «світового українства» до «землі обітованої» – України могла б стати ще одним інструментом у покращенні нашої демографії.

Т. Л. Дійсно, репатріація могла б посприяти поліпшенню демографічної ситуації в нашій країні. Для цього має бути розроблений дієвий заохочувальний механізм.

М. Ш. На цій позитивній хвилі-заклику до влади й суспільства можна й поставити знак оклику в нашій розмові!

104-та РІЧНИЦЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ІГОРЯ
КАЧУРОВСЬКОГОСин українського
народу

Він належить до великих поетів-вигнанців – на вигнання приречена його московська імперія зла, яка жадала знищити – як віками нищила все українське – його батьків, освічених, інтелектуальних, справжніх представників української еліти: Василя Качуровського, який свого часу був помічником державного секретаря Центральної Ради, і Євгенію Качуровську зі шляхетського роду Саковичів. Відповідно знищенню підлягав і їхній син-підліток, який щойно пробував голос у поезії. Але вигнання стало для нього порятунком – порятунком не лише життя, а й творчого «я», і він скористався цим шансом повною мірою, муруючи з граніту і мармуру українського слова свій «краси незримий Рим // З колонами дзвінких і виточених рим» услід за київськими неокласиками, продовжуючи в далекій Аргентині, а згодом у Німеччині творити ту високу українську літературу і літературознавчу науку, що їх речників тут, в Україні, знищили чи зламали червоні московські окупанти. Його голос проривався крізь залізну завісу й на батьківщину – на хвилях Радіо «Свобода».

Так само як Юрій Клен, Михайло Орест, Олег Ольжич, він беріг на еміграції священний вогонь традиції – і закладав підмурівки нової, відродженої з попелу України, вільної і самостійної, свідомої своїх прав, своїх чеснот, своїх скарбів і надбань.

Так, Ігор Качуровський належить до щасливих вигнанців – він-бо побачив Україну незалежною, чи то на першій сходинці її незалежного шляху – і це було здійсненням його найбільшої мрії, а водночас йому боліли вади нашого суспільного життя: зросійщення, невігластво, бюрократія, комплекс

національної меншовартості, викривлена гієрархія мистецьких цінностей...

У рідній землі, в славному селі Крути, де минуло його дитинство, забавав він спочити по земних трудах – і неподалік від родинної садиби, яка збереглася до наших днів, піднісся меморіальний курган – так ховали колись скандинавських конунгів та козацьких ватажків. І дай Боже, щоб курган цей, увінчаний високим хрестом, був святинєю для всіх поколінь українців, яким Поет залишив у спадок свої безсмертні книги – Свічада Вічності, за назвою однієї з його книг.

І нині, коли наша війна за правдиву незалежність у самому розпалі, його безсмертний дух радіє славним перемогам наших воїнів і оплакує наші болючі втрати. І віряться, що під час новітнього, і переможного, бою під Крутами 28 лютого - 1 березня цього року його прах незримо допомагав і додавав сил воякам ЗСУ і тероборони – як святі мощі в руків'ї меча середньовічного лицаря. Не випадково ж, як зазначає ніжинський підприємець Микола Шкурко, друг і виконавець останньої волі Качуровського, «окупант побував на Меморіалі Героїв Крут, але лиха не заподіяв, а міст біля могили Поета було підірвано й ворог не пройшов».

Символи і назви – скарби нашої пам'яті. Днями стало відомо, що одну з вулиць у Ніжині, де народився Ігор Качуровський, названо його ім'ям, – вона розташована на окраїні міста, з боку Крут...

Олена О'ЛІП

На фото: Крутяни Василь і Євгенія Качуровські із сином Ігорем. Київ, середина 1920-х рр.

Ігор КАЧУРОВСЬКИЙ (1.IX.1918–18.VII.2013)

Під тихими вербами — лагідна
тінь,
Зелені, низькі узбережжя.
А далі Ля-Пляти ясна широчінь,
Молочно-жовтаве безмежжя.

І раптом — як привид — голодні
міста,
Засипані в звалищах діти,
І сутінь собору, де серце Христа
Гарматним уламком пробите.

Прим. Автора. Ля-Плята — естуарій, що утворився при злитті рік Уругваю і Парани (між Аргентиною та Уругваєм).

Немов повертає імла давнини
Події жорстоко-криваві.
Чи, може, це тіні нової війни
В моїй пропливають уяві?

Бо прийде ж, нарешті, омріяна
мста,
Година святої відплати!
...І кров'ю заплакало серце Хри-
ста,
Пробите уламком гранати.

● НАША ІСТОРІЯ

ЩАСНИЙ ВИШЕЛЬ —
ПЕРШИЙ НІЖИНСЬКИЙ ВІЙТ

26 березня 1625 р. Ніжину було надано право міського самоврядування за зразком німецького міста Магдебурга, яке в XIII столітті вибороло собі певні свободи у стосунках з великими землевласниками (феодалами). Відтоді виробився певний стандарт прав міста, який широко застосовувався в Європі, діставши назву «магдебурзького права». Тож за цим стандартом указом Короля польського Жигимонта Вази і було майже 400 років тому оформлено ніжинське міське самоврядування. Першим ніжинським міським головою (війтом за тодішньою термінологією) тим самим указом Короля було призначено Щасного Вишеля.

Щасний Вишель (SzczesnyWyszel, варіанти – Wiszel, Wessel) був шляхтичем з Мазовії (Польща), напевно німецького походження, гербу Rogala. Ще й зараз існує село Вишель у гміні Ольшево-Боркі Остроленського повіту Мазовецького воєводства. Починаючи від 1604 року шляхта Речі Посполитої, головним чином українська, взяла участь у завоюванні московського престолу для царевича Дмитрія, сина Царя Івана Грозного. У цій війні сам царевич загинув, а Царем московським 1610 року було обрано королевича Володислава Вази, сина Короля польського Жигимонта Вази. Проте, в Московському царстві була опозиція його владі з боку консервативної частини московської знаті. Там спалахнула громадянська війна, внаслідок якої, не зважаючи на підтримку Війська Запорозького на чолі з Гетьманом Петром Сагайдачним, Володислав Ваза втратив владу на користь Романових, але за Деулінським договором 1618 р. Речі Посполитій відійшла Чернігово-Сіверщина, управителем якої став Володислав Ваза, який так і не відмовився від титулу Царя московського і Чернігово-Сіверщина, як колишня частина Московського царства мала служити підтвердженням його титулу.

Тож Володислав Ваза, майбутній Король польський, почав облаштовувати Чернігово-Сіверщину, як нове надбаня Речі Посполитої. При цьому він, природно, спирався на тих своїх військовиків, які брали участь у його змаганнях за владу у Москві. До таких належав і Щасний Вишель, який 1609 року згадується як королівський ротмістр, а 1615 – 1618 років перебував у московському полоні. Не пізніше липня 1619 р. він став хорунжим і капітаном у Новгороді-Сіверському. Йому належали військово-адміністративні функції. Вони відповідали за стан підпорядкованих їм замків, очолювали місцеві гарнізони, проводили разом з місцевими підкомор'ями або одноосібно наділення визначених осіб землею. Їм належала судова юрисдикція щодо осіб, які виконували певні повинності на користь замків, наприклад, шляхтичів, осаджених з метою відбуття козацької служби.

Саме від того часу почалося відновлення Ніжина як міського поселення і побудова замку на місці старого городища часів Русі. Землі Ніжина належали тоді Королеві польському і він спочатку 1624 р. облаштував їх як Ніжинське староство на чолі з Щасним Вишелем, а 26 березня 1625 року – як самоврядне місто з тим таки Щасним Вишелем на чолі, тепер у ролі війта (міського голови). Водночас він обійняв посаду капітана (глави військової адміністрації) міста Ніжина.

Щасний Вишель був війтом Ніжина до 1635 р., відзначився у війні Речі Посполитої 1632-1634 рр., очолюючи оборону Ніжина від московських військ, а 1635 року дістав уряд підкоморія Новгород-Сіверського повіту Чернігівського воєводства. Провадив активну підприємницьку діяльність, відіграв визначну роль у залюдненні Чернігово-Сіверщини, у тому числі й козацькому. Відновив замок у Ніжині.

Групою громадських активістів Ніжина до його міської ради подано пропозицію про найменування однієї з вулиць міста у його історичному центрі іменем Щасного Вишеля.

Сергій КОВАЛЕНКО

У Ніжині перейменували 56 вулиць

(Початок на 3 стор.)

Докшицер Т.О. (1921–2005) – музикант, один із найвидатніших трубачів-солістів ХХ ст. у світі, диригент, педагог, народився й частину дитинства провів у Ніжині, будучи вже відомим виконавцем кілька разів бував у рідному місті, в т.ч. з концертом.

Каденюк Л.К. (1951–2018) – військовий (льотчик-випробувач 1-го класу, генерал-майор авіації), перший і єдиний астронавт незалежної України, Народний Посол України, Герой України.

Качуровський І.В. (1918–2013) – поет, письменник, перекладач, літературознавець, педагог, радіожурналіст, лауреат кількох українських і зарубіжних премій, в т.ч. Національної премії України імені Тараса Шевченка, народився в Ніжині, дитинство провів у с. Крути.

Ковнер С.Г. (1837–1896) – лікар, науковець, засновник земської медицини в Ніжині

Козирівська – історична місцевість Козирівка, відома з кін. XVIII ст., назва за мікрорегіоном (кутком), заселеним носіями прізвища Козир.

Капітан Козубенко Ігор – загиблий герой України, (1989–2022), народився 25 травня в місті Ніжині, навчався в ЗОШ №3 та в авіаційному ліцеї при ЗОШ №15. Після закінчення ліцею вступив до Київського Національного авіаційного університету на спеціальність «інженер авіаційного руху». По закінченні НАУ Ігор проходить стажування в Одеському міжнародному аеропорту. В липні 2012 року прийняв військову присягу, отримав звання молодшого лейтенанта та посаду «помічника керівника польотів» на Ніжинській авіабазі авіації МНС України. 23 липня 2014 року Ігор Козубенко був офіційно зарахований до штату Ніжинського авіазагону ДСНС України на посаду старшого помічника керівника польотів. Загинув в перший день війни на контрольно-диспетчерському пункті.

Крошка Дмитро – загиблий герой України. Навчався у ЗОШ № 17. Дмитро Крошка контракт зі ЗСУ підписав у 2015 році. Був чотири місяці у зоні ООС, повернувся та продовжив контракт ще на три роки. Командир військової частини, де служив Дмитро, розповів, що він загинув при виконанні бойового завдання. Автомобіль розстріляли російські війська. Разом з Дмитром, загинули два його побратими (Олександр Єсипенко та Олександр Чернега). Вони загинули при виконанні бойового завдання біля села Велика Дорога. Дмитро Крошка отримав посмертно нагороду «За мужність» III ступеня. Разом з побратимами його поховали 31 березня у Ніжині.

Линівська – історична місцевість Линівка, відома з сер. XIX ст., назва за мікрорегіоном (кутком), заселеним носіями прізвища Линь.

Лисенко М.В. (1842–1912) – композитор, піаніст, диригент, педагог, фольклорист, громадський діяч.

Ліцейська – одна з історичних назв, у яких простежується еволюція статусу установ НВШ протягом 200-річного періоду їх існування; даний статус мали: Фізико-математичний ліцей (1832–1840) та Юридичний ліцей князя Безбородька (1832–1875), вулиця трасована неподалік навчального закладу.

Лук'яненко Л.Г. (1928–2018) – політичний та громадський діяч, юрист, дипломат, письменник, дисидент, учасник національного визвольного руху, співзасновник Української Гельсінської Групи, голова Української Гельсінської Спілки, Герой України, співавтор Декларації про державний суверенітет України, автор Акту проголошення незалежності України, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка, уродженець Чернігівщини (Городнянщина), кілька разів відвідував Ніжин.

(Закінчення в наступному номері)

● КНИГИ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ

ПРОЗІРЛИВІСТЬ – ВИЗНАЧАЛЬНА ОЗНАКА СПРАВЖНОСТІ

До книжки «Озноб» Анатолія Шкуліпи, надрукованої 2019 року Василем Лук'яненком у ніжинському видавництві «Орхідея», поверталася неодноразово, залежно від настрою – власного і тим, як він мінявся в нашому суспільстві залежно від тих чи інших подій. І мої висновки лише підсилювалися: поетичні рядки книги – це енергія, яка збагачує смислом любов читачів до рідного краю на «нелегких життєвих дорогах».

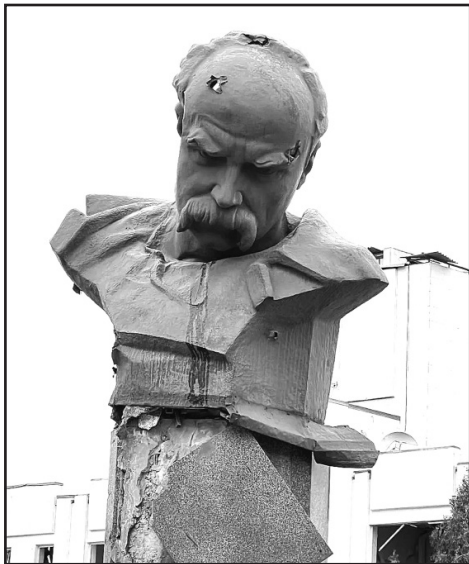
В анотації зазначено, що вірші збірки писалися переважно тоді, коли думки кипіли кров'ю – жовтою і блакитною і червоно яріли безвихіддю, як і людське життя. Як результат протистояння почуттів, збірка «Озноб» – це художня історія пробудження й відродження національної гідності під час Помаранчевої революції та Революції Гідності («Євромайдан», «Із помаранчевої віхоли», «З чорного відлуння», «Озноб», «Міраж. 2011», «Не тікайте з України», «Поняття навиворіт»); це оспівування красот пручаївського чорнозему, «рясно скропленого кров'ю і потом» предків («Пручай», «Доживають віку», «Пручаївські краєвиди», «Швейцарія», «Взаємозв'язок», «Біографія»); це вірші-присвяти, що є маркерами збереження й ретрансляції культурної пам'яті («Із широт величі», «Ювілейно-філологічне», «Куля», «Параліч», «Харків. Університет. 1951», «Останній зойк Василя Стуса», «Монолог перед останньою дорогою», «Каштани») та багато інших тем, у яких ідеться про утвердження національного через досягнення вічного.

А. Шкуліпа у своїх промовистих поезіях передбачив багато подій, які відбувалися та відбуваються, недарма ж раніше вважали тих, хто володів Словом, посередниками між Богом і людьми, провісниками.

Як аргумент, на мій погляд, дуже вагомий, надсилаю короткий матеріал, уміщений мною у ФБ після недавніх подій у селищі Бородянка Київської області:

ЗІТХАЄ БРОНЗА... ЗАСТИГА МОТИВ ЗУХВАЛИХ КУЛЬ...

“Розстріл після смерті” – саме так назвав твір А. Шкуліпа, присвячений історії збереження бюста Кобзаря, в який стріляли енкаведисти.

Прикметно, але події, про які йдеться в поезії, повторилися в селищі Бородянка, де рашисти на початку квітня 2022 року розстріляли пам'ятник Тарасу Шевченку, як і погруддя нашого Пророка багато років тому в петербурзькому Ермітажі:

*І вийшов він...
Та хоч куди – герой!
Такий сміливий!..
Вийняв пістолета –
І ну гатити...
Хто із них ізгой?
Хто геній духу?..
Він чи тїнь поета?*

*Довкола – стіни...
Наче цитадель.
І охорона...
Мусі не пробратись...
Стріляє Кремль...
Від імені земель,
Які насильно засадив за ґрати.*

*Ще й нахабніс...
Досі ще стріля.
Хоча, здається, вже й немає Берій.*

*Та українська корчиться земля –
Здрагається в сорочці від імперії.*

Приводом для написання вірша “Розстріл після смерті” було повідомлення в газеті “Свобода”, що в парламенті з'явилася погруддя Тараса Шевченка, подароване його праправнучкою, Вірою Тимошенко, президентом Міжнародного благодійного фонду “Духовна спадщина”. Вона врятувала витвір мистецтва, виготовлений з латуні, 1933 року від цілковитого знищення. Бюст з Ермітажу готувалися віддати на переплавку, вона врятувала його у російських вандалів в обмін на родинні діамантові сережки. Результат “розваг” енкаведистів – дев'ятьма кулями пробито погруддя Шевченка. Як і нищення української духовності, добробуту, людяності в наші дні:

*Розгардіяш ума.
І білих плям,
Які себе не здатні упізнати.
Не за мільйони нищать – задарма,
Бо що їм Україна?..
Як і мати...*

А. Шкуліпа, очевидно, не міг і подумати: писав про події, що відбувалися десятки років тому у ХХ столітті, а вони стали по-сатанинськи кривавим віддзеркаленням весни 2022 року:

*Хитається – чманіє голова.
Якщо й стоїть, то лиш один...
ШЕВЧЕНКО!
Він кулі переплавив на слова –
Ні щипці не беруть їх, ні обценьки.*

Вистояв Кобзар, від строф якого завжди тремтіли “вожді”, – вистоїть Україна!

Я, як людина, яка вже чимало років викладає історію української літератури у вишах Дніпра (Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»), не раз замислювалася над питанням: хто ж такий – справжній поет?.. Трактувала по-різному, щоразу додаючи якийсь новий сенс. І ось, осмислюючи події, сподіваюсь, останньої російсько-

*Народами кладе його коса.
І все тому ж:
Не видно світу із Кремля нікому,
Допоки Україна перед ним.
("Міраж.2011")*

А яка промовиста характеристика московії в поезії «Протистояння», у якій споконвіку «фальш», «зневага і підступність», ніби написана в наші дні. А вже з року в рік там, де Росія:

*Всуціль – брехня...
Припущення й знуцання...
Куди не глянь – облуда й ворожда.
Якщо не вкрав, то з вечора й до рання
Плюється навсібіч...
Нутро ж – орда!
...Там, де Росія, жди лише погане,
І шок непогамований, і стрес.
...Там, де Росія, брешуть ненабридно
І бовтаються радо у багні.
("Протистояння")*

української війни і переживаючи та переосмислюючи численні злочини російської мерзоти на нашій праведній землі, я хочу зазначити, що поет – це передусім людина, яка залишає таку художню розповідь про події минулого, що, коли подібне повторюється уже іншими людьми в сучасному житті, вона, та розповідь, підходить під них повністю. Перечитайте й погодьтеся: складається враження, що слова наче щойно писані: так точно вліпають у свіжі події:

*Що там свище у вухах?..
Душа
Чи нахабство чужинське?
Доїдає іржа лемеша –
Всюдисущість ординська.*

*...Понад світом линияє блакить
Пломеніє любов'ю.
Не снігами звитяга рипить,
А єдиною кров'ю.
("Твердь")*

На диво, А. Шкуліпі така прозорливість вдається в багатьох поезіях збірки «Озноб»:

*А Кремль не заспокоїться...
Все мало...*

Не виняток – чимало інших творів. У ліриці попередніх книжок – також, що дає підстави говорити про давню окреслену й утверджену систему поглядів автора, систему скрупульозного аналізу різних подій і її художнього втілення у своїх різножанрових творах. Перегляньте хоча б роман у віршах «Берест», де, приміром, у частині «Філософія глуму» він подає сучасну, при чому загартовану у віках, сутність росіян. І така нищівна характеристика – за сімнадцять років до її чергового всесвітнього проявлення на українських землях!

Тож варто підкреслити: як би там не «зітхала бронза і не застигав мотив зухвалих куль», а прозорливість поета у вишуканій художності, заслуговує на особливу увагу, оскільки є визначальною ознакою справжності поезії, бописано не ради красного слівця, а ради істини! Ради того, щоб саме вона торжествувала на цьому світі, а не якісь несусвітні покручі.

Валентина БІЛЯЦЬКА,
доктор філологічних наук, професор Національного технічного університету “Дніпровська політехніка”

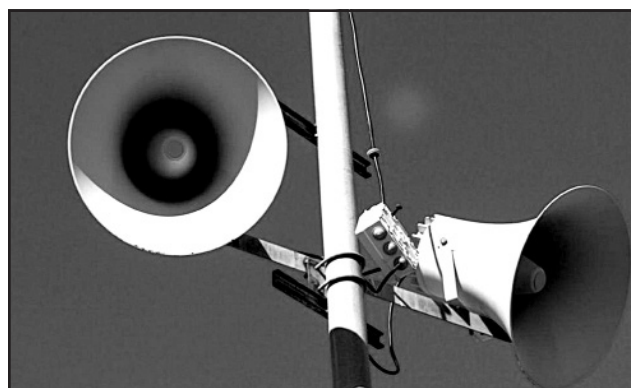
ДСНС спільно з мобільними операторами розгортає нову систему оповіщення

з 7 вересня ДСНС спільно з мобільними операторами запустило нову систему оповіщення – із використанням технології Cell Broadcast.

Це робиться для оперативного інформування населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій або інших небезпечних подій та послідовність дій у цих ситуаціях.

Повідомлення відразу виводиться на екран телефону, поверх усіх програм або заблокованого екрана, з одночасним гучним попереджувальним звуковим сигналом.

Абонентам «Київстар», «Водафон» та «Лайфселл» до 10 жовтня близько 12.00 кожного понеділка, се-

реди та п'ятниці на території Чернігівської області на мобільний телефон почнуть надходити тестові повідомлення від ДСНС наступного вигляду:

Cell Broadcast – функція мережі GSM, що дозволяє передавати різноманітну інформацію для подальшого показу на дисплеї мобільного телефону. Її ключова відмінність від служби коротких повідомлень від точки до точки (SMS-PP) – можливість обміну повідомленнями з геотаргетингом і геоозною «один до багатьох». Одне повідомлення Cell Broadcast може одночасно дістатись до великої кількості телефонів. Cell Broadcast широко використовується з 2008 року основними операторами мереж в Азії, США, Канаді, Південній Америці та Європі.

ЗБИРАЄ ГРОШІ МАМІ НА ПРОТЕЗ: в селі біля Чернігова хлопчик щодня долає 12 кілометрів, щоб продати молоко

12 кілометрів на велосипеді з пляшками молока до Чернігова. Розпродати його, а потім повернутися у село Вознесенське. Такий ранок 12-річного Данила Рака, який продає молоко, щоб зібрати гроші на лікування мами.

“Кожен день хочу їздити, тому що треба збирати гроші на лікування”.

16 березня мама Данила потрапила під обстріл у Новоселівці. Осколками отримала поранення стегна, ноги і живота. Її під обстрілами сусіди евакуювали до лікарні.

“Наче за одну секунду вибухнуло, накрило, оглушило, я навіть не зрозуміла, що це було. Я зрозуміла, що я поранена, болі я не відчувала, тільки тепло і я зрозуміла, що це пішла кров. Я вже думками з усіма попрощалася, і думала, що це вже все. Це кінець”, – сказала мама Людмила.

Саме тоді, коли мама була у лікарні, Данило вирішив допомагати їй. Щоб купити ліки і продукти для неї, почав їздити до Чернігова і продавати молоко.

Батько Данила служить у лавах Збройних Сил України. Нині головна опора і підтримка для мами і бабусі саме Данило.

“Сказав, бабуся, я буду сюди возити молоко, можливо хтось в мене купить. А потім, як продам, подзвоню мамі, можливо їй якісь ліки треба. Куплю ліки або продукти і заразом її провідаю”, – розповіла бабуся Ніна Винник.

За словами хлопчика, він ніколи не думав, що буде продавати молоко.

“Дував, що буду допомагати по господарству, піду гуляти з друзями у футбол чи ще кудись підемо”.

Мамі ампутували один палець на нозі, вона ледве ходить на милицях.

“Ходити в мене не виходить, треба відрізати і ставити протез. Була надія, що я зможу якось ходити, але кістки роздроблені і ступати на ногу мені боляче”.

Люди у Чернігові вже знають, коли і де чекати Данила з молоком, а тому приходять заздалегідь до його приїзду.

Хлопчик продаватиме молоко доти, доки не вилікує маму.

“Це ж моя мама, треба допомагати, не дивлячись ні на що. Мама ж одна”.

Telegram

● ЩОДЕННИК З ОКУПАЦІЇ

ПРО ПРОВОКАЦІЇ ВОРОГА, або ЛИХИЙ ПОЧАТОК – ГІРКИЙ КІНЕЦЬ

Пропав Інтернет. Я розгубився?! Ні! Вороги не сплять. Яких тільки «гостинців» нам не підсовують. Про ці ворожі потуги нас попереджають, застерігають, просять. Щоб були пильними, уважними. А головне, без паніки. Вона не потрібна. Зайва. Тільки на руку ворогу.

Отже, ще одна диверсія орків відбулася. Але я спокійний. Бо розумію: паніка – друг ворога. І кожен українець, відчую, такої ж думки.

Невидима солідарність між нами, українцями, налагоджена ще з перших днів окупації. І це той позитив, який допомагає нам усім жити, триматися. Я відчую, на відстані сина, рідного брата, який з родиною зазнає випробувань у Чернігові, рідню, колеги з різних районів Чернігівщини, друзів, близьких. Між нами мобільний зв'язок не переривався. Спілкувалися, ділилися останніми новинами. Бажали смерті ворогу. І так до сьогоднішнього дня. Поки цей зв'язок не обірвався. Чому його не стало? Орки встигли одержати від нас уже стільки «побажань», що й пекло їм буде за щастя. Тому й вирішили, поки не пізно, цей потік призупинити. Диверсія, як говориться, на лице. І її суть – від'єднати нас від джерел інформації, а потім і свою брехню насадити.

Піддаватися на провокації – останнє діло. Але й ігнорувати їх не варто. Важливо пам'ятати, що війна, яку принесли нам північні сусіди, суцільна провокація.

Згадайте, як починалося нашестя. Пульмен сформував його привід так: змушені провести «військову спецоперацію», щоб захистити від нападу своїх сородичів з окупованої Донецької і Луганської областей. В догонку йому озвався і бацька Лукашенко – білоруський Муссоліні. Росія виступила для того, – випалив він ніби з гранатомета, – щоб попередити наступ українських військ.

Згадайте звернення Гітлера до народу, яке зачитав міністр пропаганди Німеччини Пауль Геббельс 22 червня 1941 року. У ньому таж сама фальшивка, з рідні путінській. Німецькі збройні

сили виступили, щоб попередити наступ Червоної армії. Часи міняються, а методи для досягнення завойовницьких цілей ті ж самі.

А це ось – свіжа провокація. Знялися російські літаки з білоруського військового аеродрому. Покружляли над Україною, а потім повернулись назад. Наблизились до білоруських сіл і скинули бомби. Читач зауважить, вони що – пришелепкуваті. Своїх союзників бомбити?! Навіщо ця провокація? А щоб змусити обережного бацька задуматися – хто твій ворог, а хто – друг. Привід для кардинального рішення створено. Тож не вагайся... Чим скоріше увійдеш в долю, тим краще для тебе буде.

Хто добре знає всесвітню історію, той пригадає операцію «Консерви», яка стала приводом до розв'язання Другої світової війни. Її автор – начальник імперського управління безпеки Німеччини Герхард Гейдріх (пізніше цього ката замочили чехословацькі підпільники). Суть операції в інсценуванні нападу поляків на німецьку радіостанцію в м. Гляйвіці. Консерви – так назвали трупи нападників-поляків, які привезли з концтабору, переодягли у польську форму, у кишені засунули необхідні документи, а потім підкинули на ту ж радіостанцію. І початок війни готовий.

А тепер скажіть, чи не наклався трафарет історії того часу на історію сучасну. І про що це свідчить? Лише про одне: Росія ще й досі не навчилася брати уроки з історії. А може, й не ставила за мету це робити, бо сама природа режиму заважала. Той, хто шукає ворогів, обов'язково їх знаходить. А для чорного діла усі засоби хороші. Навіть за давно відшліфовані.

Щойно ми стали свідками й такого провокаційного «шедевра» ворога. Почав він звинувачувати нас у підготовці до бактеріологічної війни. Безсоромно твердять лукавці, що на території України вже давно існували секретні лабораторії, в яких американці спільно з нашими науковцями проводять дослідження по розробці смертоносних хвороб і вірусів. Як пережувати

таку «качку»? І для чого вона запущена? Відповідь зрозуміла: не здобувши бажаного зброєю, ворог хоче досягнути мети зброєю хімічною. Підозра на це вже є. Знайомтеся: Служба безпеки України повідомила 10 березня, що Росія всерйоз розглядає можливість підірвати склади аміаку на Харківщині, щоб звинуватити у цьому ЗСУ.

Стаємо ми свідками й інформаційних провокацій. Про одну з них. Заголовки світових топ-медіа замайорили знімками героїчної російської журналістки з плакатом, яка нібито не побоялась і виступила проти війни. На превеликий жаль, багато людей і медіа втрапили на гачок спеціально спланованої кремлівської інформаційної операції. Розбираємо по полицках, чому це контрольований Кремлем вкид. Найсумніше те, що в жодного з «експертів», які поширювали це відео з захопленням не виникло таких питань як: Як це відео потрапило в ефір, якщо Перший канал в Росії не транслює новини в пряму ефір? Чому на обличчя ведучої Катерини Андреевої не сіпнувся жоден мускул? Подія ж «из ряда вон». Андреева спокійно читала новини, адже знає,

це все під контролем начальства. Овсяннікова називає війну Росії та України «братовбивчою». Скажіть: в когось з нас на 19-й день війни є думка про те, що ми брати з росіянами?! Вже ввечері Овсяннікова була на перших шпальтах світових медіа, тим часом ще вранці там був Маріуполь, наша померла породілля з дитинкою внаслідок обстрілу Маріуполя.

Довготермінові цілі операції – це продовжити просувати свої наративи, які їм критично важливо сіяти в головах як в Україні, так і в інших країнах.

Росіяни будуть і далі вести спроби перекроїти бачення конфлікту у світі, в бік «братського», «внутрішньо слов'янського конфлікту», до якого світові не повинно бути діла.

Про провокації агресора можна розповідати багато. Про них не один раз повідомляли й наші компетентні органи.

Тому іще раз наголошу: тільки наша пильність і кмітливість зведуть нанівець ворожі підступи. Головне, друзі, без паніки.

12.03.2022

Микола БОРЩ

● НАШІ ЗЕМЛЯКИ

ЛЮДИНА
ТОНКОЇ ДУШІ

Чи можна Анатолія Лисенка, котрий живе у Шняківці, назвати художником? Безперечно. Хоча він самоучка, спеціальної художньої освіти не має. Його талант поки що невизнаний, та наберуся сміливості заявити, що це визнання ще попереду.

Чи багато Анатолій намалював картин? Зрозуміло, дешиця у творчому доробку аматора є. Окремі роботи показував, але на повноцінну виставку не зібрався. Проте ніколи не пізно. Було б бажання автора, а охочих допомогти у такому заході знайшлося б немало.

Анатолій береться за пензлик, бо хочеться якоїсь розрядки для душі. Чи то гени такі, чи відкрилися додаткові здібності. Грунтувати полотно, наносити мазки вчився переважно сам, сам робить і рамки.

Про що думає творець, коли працює? Мабуть, про життя, про вокально-родинний ансамбль «Берегиня», що діє при Будинку культури. До складу «Берегині» входить рід Лисенків – від батька та дядька до сина. Ансамбль розпочав творчий шлях із 1987 року, і з того часу по життю кожного учасника іде пісня. Маючи різноманітний репертуар, родинно-аматорський колектив знаний не тільки в районі, області, а й в Україні. Він – дипломант фестивалів Всеукраїнської народної творчості. Учасник програми Фольк-musik, яка виходила на Першому Національному каналі (2017).

А може, полинув із головою у творчий задум, бажаючи поділитися з глядачем глибокими переживаннями, яскравими враженнями, істотною думкою.

Побажаймо ж Анатолію Лисенку – людині тонкої душі, широчезного польоту фантазії, нового бачення, натхнення і бажання творити прекрасне.

Микола БОРЩ

КУПЛЮ ТЮТЮН ОПТОМ

Тел. (096) 450-90-94

ЗАГУБЛЕНЕ посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС у 1986 р. категорія 1, серія А №017180, видане 12.02.2019 р. Чернігівською ОДА на ім'я: Пилипенко Микола Іванович, – ВВАЖАТИ НЕДІЙСНИМ.

МИ ВСІ ЛЮБИМО ВАС, МАМО!

18 вересня відзначає поважний 90-річний ювілей шанована багатьма лосинівцями жінка – Ганна Мефодіївна ЯРЕМЕНКО. Її життя схоже на подвиг. Свого часу, не злякавшись ані пересудів, ані труднощів, вона пішла заміж за вдівця, який виховував семеро діточок. Жінка переступила поріг нашого дому зі словами «Я буду вашою мамою». Саме так кличемо її з першого дня й донині. Усіх нас вона виростила, вивчила, вивела в люди. Отак за турботами про дітей, а потім онуків та правнуків, і сплинули літа нашої дорогої Людини.

Користуючись нагодою, передаємо мамі теплі слова подяки за те, що до кожного вона мудро підбрала ключик. Вклоняємося низько до землі, обнімаємо неньку, цілуємо натруджені руки, дякуємо за всі її добрі вчинки. І робимо це із великим задоволенням. Водночас просимо вибачення за ненароком сказані колочі слова, за нечасті дзвінки та відвідини.

Хай для Вас ще довго встає сонечко, випадають роси, дощі та сніги, співає соловейко у вишневому саду біля хати і рахує зозуля повесні довгі Ваші роки. Многії літа!

З повагою та любов'ю –
УСЯ ВАША ВЕЛИКА РОДИНА

● ПОРАДИ ГОРОДНИКАМ

Коли садити часник на зиму

Часник – одна з найпопулярніших городніх культур, яка цінується як за свої лікувальні властивості, так і здатність робити виразнішим смак різних страв. Найчастіше його саджають під зиму, щоб отримати урожай на кілька тижнів раніше. Розповідаємо, коли саме це потрібно робити в 2022 році та як.

Коли садити озимий часник у 2022 році

Садити озимий часник приблизно за 35-45 днів до початку стабільних морозів. До настання зими і промерзання ґрунту часник встигає розвинути кореневу систему завдовжки 10-12 см, проте зелена парость ще не з'явиться. Оптимальний час посадки часнику – з 20 вересня до кінця жовтня, залежно від погодних умов регіону.

Згідно з посівним календарем, у вересні 2022 року найбільш сприятливими числами для посадки озимого часнику є 27-29 числа. У жовтні загалом сприятливими для посадок є: 2, 3, 7, 8, 11, 12, 16, 17, 23, 26, 27, 30, 31 числа, а найкращими для посадки часнику – 7, 8, 26 та 27 жовтня.

Як підготувати грядку

Готувати грядку для посадки озимого часнику потрібно не пізніше, ніж за два тижні до його посадки. На глинисту ділянку вносимо на 1 м² по відру піску і торфу, на торф'яну – піску та суглинків, на піщану – два відра глинистого ґрунту та відро торфу.

Для підживлення вносимо рівномірно на 1 м² 5-6 кг перегною (якщо під попередню культуру її не вносили), 30 г суперфосфату, 20 г калійної солі та перекопуємо ділянку. Паралельно видаляємо бур'яни, відтак вирівнюємо поверхню граблями та поливаємо розчином мідного купоросу для знезараження (1 ч. л. на 10 літрів води). Після цього грядку потрібно накрити плівкою та лишити на кілька тижнів, щоб земля осіла. За два дні перед посадкою озимого часнику на грядках розкидають сечовину (0,5 ст. л. на 1 м²).

Додамо, що озимий часник не любить кислих ґрунтів, тому, якщо ваша ділянка кисла, потрібно ще на кілька тижнів до внесення добрив її розкислити. Для посадки обираємо сонячні грядки, де не застоюється вода та раніше росли гарбузи, картопля, капуста,

баштанні культури, бобові. Цибулини висаджувати на одному і тому ж місці два роки поспіль не варто.

Як садити озимий часник

Раніше ми вже детально пояснювали, як правильно висаджувати часник під зиму. Зараз нагадаємо основні правила:

- підготовка часнику до посадки (розбір на зубчики, знезараження) відбувається безпосередньо перед посадкою;
- садимо тільки здорові, не пошкоджені зубчики;
- садимо у борозенки не глибше 10 см, відстань між ними – 20-25 см, відстань між зубками – приблизно 15-10 см;
- після посадки грядку мульчуємо.

Про проведення громадських слухань

щодо розгляду містобудівної документації – «Детальний план території земельної ділянки площею 0,0201га, призначення якої для будівництва та обслуговування будівель ринкової інфраструктури (кадастровий номер земельної ділянки 742335540:16:001:0501) гр. Цукор Юлії Миколаївни м. Ніжин, вул. Ковалівська, 29, кв.3.».

У відповідності до Порядку проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні (постанова КМУ №555 від 25.05.2011р.), враховуючи рішення Лосинівської селищної ради від 26 лютого 2021 року, було виготовлено зазначену містобудівну документацію ФОП Овдієнко В.О. (кваліфікаційний сертифікат архітектора АА №004395).

Розгляд містобудівної документації відбудеться 27 вересня 2022 року о 12.00 в приміщенні Лосинівської селищної ради за адресою: 16663, Чернігівська область, Ніжинський район, смт Лосинівка, вул. Шевченка, буд. 2.

Із зауваженнями та пропозиціями стосовно містобудівної документації звертатись до Лосинівської селищної ради протягом 30 календарних днів із моменту виходу оголошення. Пропозиції та зауваження подаються в письмовій формі або за електронною адресою: losynivskaotg@ukr.net

ПОТРІБНІ ВОДІІ
категорій «С», «Е» з
досвідом роботи на
зерновозах MAN, DAF.
Логістика – по
Україні. Виробнича
база знаходиться у
Рівчак-Степанівці.
Тел. (067)997-19-91.

КУПЛЮ ДОРОГО
КОРІВ, КОНЕЙ,
БИКІВ, ТЕЛИЦЬ

Проблемні,
лежачі,
дорізані.

Цілодобово.
Тел. (096) 69-05-018,
(063) 915-91-97

Ніжинський
ВІСНИК

Засновник: колектив редакції.
ВИДАВЕЦЬ: редакція газети
«Ніжинський Вісник»
Газета виходить із квітня 1917 року.

Адреса: Чернігівська обл., 16600, м.Ніжин,
вул. Кушакевичів, 12.
Телефони: редактор, відділ суспільно-політичного життя,
відділ реклами та оголошень, бухгалтерія – 7-15-45.
Індекс 63675.

Друк офсетний. Обсяг 2 друкованих аркуші.

Тижневий тираж 1142 прим. Зам. 779.

Газета виходить раз на тиждень, у п'ятницю.

E-mail: nvvisnik@ukr.net

Т.в.о. редактора
Олександр ВАСИЛЕНКО
Комп'ютерна верстка
Олена КРЕСАН

Віддруковано
в ПАТ «ПВК» «Десна»

Підписано до друку о 17.00

Думки авторів можуть не збігатися з точкою зору редакції.

Все спілкування з дописувачами – тільки через газету.

Редакція знайомиться з листами читачів, схвалює їх до друку або відхиляє. Лишає за собою право редагувати й скорочувати.

Листи, рукописи, фотознімки не рецензуються і не повертаються.

Автор несе повну відповідальність за точність викладених фактів, рекламодавця – за рекламу.

Особи чи установи, про дії яких говориться в пресі, повинні в найкоротший термін дати на сторінках газети ділове фактичне спростування або ж повідомити про виправлення недоліків.

Претензії за якість друку – друкарні, за доставку – Центру поштового зв'язку № 2.

Відділ реклами та оголошень «НВ» 7-15-45 (096) 179-20-90 (068) 107-09-00

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
ЧГ № 669-318 ПР від 03.07 2019 р.